

Szegedi tisztviselők mozgalma az egységes munkaidőért

(Saját tudósítónktól.) A kormány tudvalevőleg most kísérletezik annak az elynek kivételével, hogy az összes magánvállalatoknál, üzemeknél, cégeknél és irodáknál egységes munkaidőt állapítsanak meg. Ez a kormányintézkedés — ha megtörténik és budapesti jelentések szerint az erre vonatkozó rendelet hamarosan meg is fog jelenni — azt a célt szolgálja, hogy a fűtő- és világítóanyagban nagy megtakarítást érjenek el. A rendelkezés a tervezet szerint csak **április 1-ig** maradna érvényben és mivel nem szolgál általános szociális szempontokat, a tisztviselőket országszerte és első sorban Szegeden arra serkentette, hogy erélyes akciót kezdeményezzenek az egységes **hét órai munkaidő** végleges bevezetéséért.

A tisztviselők ez irányú akcióját Szegeden a Tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének szegedi fiókjá kezdeményezésére a többi társegyesület is támogatni fogja. A Feministák Szegedi Egyesületének nőtisztviselői szakosztálya is csatlakozott a mozgalomhoz és a Magántisztviselők Egyesületében is történnék lépések, hogy a tisztviselők éminens érdekeit szolgáló mozgalom a legteljesebb szolidaritás jegyében folyjék le. A tisztviselők jelenlegi helyzetére jellemzők azok az adatok, amelyeket a különféle egyesületek vezetőségéhez maguk a tisztviselők szolgáltatnak be.

A tisztviselők és tisztviselőnők általános panasza, hogy a mostani osztott munkaidő mellett az egyes vállalatok és intézetek **10, 14 órát dolgoztatnak naponta alkalmazottaikkal** anélkül, hogy a hivatalos órán felüli munkáért egy fillér külön díjazást fizetnének. Egyes bankoknál, ahol most a mérlegkészítés folyik, reggel héttől délután egy óráig és délután 2 órától este kilencig, tizig, de néha éjfélig is az asztalnál görnyednek a tisztviselők, akik megfeszített munkájukért semmi külön díjazásban nem részesülnek. A biztosító intézeteknél és gyáraknál, ahol az üzem teljesen szünetel, reggel 8 órától 1—2 óra megszakítással este 7—8 óráig kell dolgozni a tisztviselőknél. Számos kisebb vállalatnál, vagy magáncégnél még jobban virágozik ez a rendszer. Növeli a tisztviselők elkeseredését az a körülmény, hogy so k helyen **nincsen rövidés világítás, szükében vannak a fűtőanyagok és sötét, hideg helyiségekben dolgoztatják az alkalmazottakat**, akik munkaerejükön kívül egészségüket is áldozzák szükös megélhetésükért. Sok helyen a hivatalos idő jórészét tétlenségben kell eltölteni a tisztviselőnek és mivel a munkaidő nincs szabályozva, a munkamegosztás elve sincs megvalósítva, egyes főnökök akkor is ott tartják alkalmazottaikat a hivatal órán túl, ha nincs is annyi munka, amennyi ezt indokoltá tenné.

A szegedi egyesületek vezetőségei átértették a panaszok jogos voltát és az elkeseredett tisztviselők kívánságára az akciót nagy arányokban fogják keresztül vinni. Egységes hét órai munkaidő behozatalát fogják követelni és a háborúra való tekintettel a feltorlódot munká elvégzésének lehetősé-

gét úgy akarják biztosítani, hogy a hét óran felül végzett munkáért, ahol erre szükség van, a tisztviselőket épen úgy, mint a munkásokat, **külön óradíj illesse meg**. A Tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szövetsége, a Feministák Egyesülete és a Magántisztviselők Egyesülete három-három delegáltat küld ki a mozgalom megszervezésére és ez a kilences bizottság az összes szegedi tisztviselők nevében fogja a vállalatokkal és cégekkel a tárgyalásokat lefolytatni, ahol pedig megegyezés nem lesz lehetséges, ott erélyesebb rendszabályokat fog foganatosítani.

A delegáltak működéséről és az akció részleteiről, amely széles köröket érdekel Szegeden, a mozgalom további során fogunk beszámolni.

Kaptuk a következő sorokat:

Az egységes, illetve megszakítás nélküli munkaidőnek a magánvállalatoknál való bevezetése és állandósítása érdekében legyen szabad t. Szerkesztő ur becses lapjában a nyilvánosság előtt egy-két megjegyzést tenni.

A kormány ez ügybeni ideiglenes intézkedését a rendkívüli állapotokkal kapcsolatban, azt hisszük, hogy országszerte megnyugvással és helyesléssel fogadják nemcsak a vállalatok, zletek, gyárak stb. vezetőségei, hanem az alkalmazottak is. A próbaidő, — mert annak nevezhető — be fogja bizonyítani, hogy épen úgy, mint az állami hivataloknál, a magánvállalatoknál és üzemeknél is a hivatali teendők, adminisztratív intézkedések végrehajtását minden zökkenés nélkül lehetővé fogja tenni. Arra el vagyunk készülve tisztviselők mindannyian, hogy a vállalatok vezérférfiai, a főnökök bizonyos idegenkedéssel fogják fogadni a **végleges egységes munkaidő** bevezetését, ámde miraitunk tisztviselőknél lesz a sor, hogy viszont saját jól felfogott érdekeinkben — szem előtt tartva természetesen mindenkor a vállalat érdekeit — bizonyítsuk az egységes munkaidő hasznos voltát.

Hét, nyolc órai egyfolytában való hivataloskodás mellett a munkaproduktum úgy minőség, mint mennyiség tekintetében jelentősebb, mint a délidő megszakításával. A délidői pihenés ugyanis legtöbbször a délutáni munkálkodás rovására esik. A tisztviselő délben hazamegy, családja körében különféle bajok, gondok alterálhatják, bizonyos levertség, esetleg lustaság vesz fizikumán erőt és vége a délutáni eredményes munkásságra való képességnek. A délelőtt-délután való foglalkozás mellett, különösen nagyobb hivatalokban elkerülhetlen a reggeli terefer, ép így a délutáni és így 1—2 óra „rasztolás“ a lgjobban ellenőrzött irodákban is megvan; vagyis a munkaidő megrövidülést nyer. Az egyhuzamban való foglalkozásnál a tisztviselő előtt a munkabeosztás arányosságának lehetősége áll, vagyis reggel kész programmal ölelheti fel az elvégzendő munkamennyiséget, azt megszakítás nélkül végezheti jól, eredményesen. Való, hogy vállalatoknál előfordulhatnak különleges munkák, bekövetkezhetnek eshetőségek, amelyek megkövete-

lik, hogy tisztviselők kéznél legyenek, azonban ez az eshetőség megvan az állami hivataloknál is és hogy zökkenés ne álljon be, azért vannak az inspekciós tisztek, túlóradíjazások, amely díjazások ellenében kerülni fognak tisztviselők a délutáni munkaidőre is, természetesen megfelelő díjazás ellenében.

Hogy a délután 3. — avagy 4. — órától szabad idő a tisztviselőkre nézve úgy szociális, mint társadalmi, családi és egyéb szempontokból mit jelent, azt e sorok keretében most nem szándékom bővebben fejtegetni. Csak annyit, hogy az állam elsőröndü érdeke az, hogy a tisztviselők akár államiak, akár magántisztviselők, **idő előtt** ne erőltessenek agyon. Az egységes munkaidő mellett pedig meglesz adva a mód, hogy az eddig agyonhajszolt, kizsartott magántisztviselő emberi életet élhessen és bizonyos mértékig igazolja a nemzetgazdaságtan meghatározását, mely szerint „az ember értelmi lény, mely társas életre van hivatva.“ Eddig csak a robotnak éltünk. Talán a próbaidő meghozza számunkra a felszabadulást. Ezt reméljük, hisz ennek állandósítása érdekében harcolni fognak az összes szociális szervezetek.

Magántisztviselő.

LEGUJABB.

BERN: A Journal de Genève írja Lloyd George beszédéről: Lloyd George programja rendkívül mértékletes. Az antant és a kozponti hatalmak között csupán egyes részekre nézve van eltérés, főképen Elzász-Lotharingiára nézve. Ettől a ponttól eltekintve, amelyre nézve remélhetőleg Németország egy napon észre tér, Lloyd George minden feltétele elfogadható. A béke reménye sohasem volt olyan nagy, mint ma.

BERN: Robertson angol munkaügyi miniszter a felmentett munkások behívása alkalmából felhívást bocsájtott ki, amelyben többek között a következőket mondja: Mi valamennyien, beleértve a sokfelől támadott kormányt is, vágyakozunk a minél gyorsabb békére. Hogy kielégítő és tartós békét elérhessünk, szükséges, hogy a fellegyverzett nemzetet teljesítő képességének legmagasabb fokán megtartsuk. Ha gyengeséget mutatnánk, ez felbátorítaná az ellenséget és bennünket rissz békére kényszerítene.

GENF: A Matin jelentése szerint a szövetségesek kabinetjeinek tanácskozásán, a melyeket az orosz béketárgyalásokra való meghívás ügyében tartottak, az amerikai nagykövet is részt vett, aki abban a helyzetben volt, hogy az 1918 évre tervezett amerikai felvonulás tervét is közölhette.

BERLIN: A Tägliche Rundschau szerint a franciák eddigi vesztesége a háboruban két millió ember.

AMSTERDAM: Az angol tengerészeti hivatal közli: A Földközi-tengeren megtorpedóztak egy angol rombolót. A személyzet két tagja elpusztult.

BERN: A Morning Post jelenti Washingtonból: Amerika minden részében erőteljes békeáramlat indult meg. A mozgalom vezérei azt állítják, hogy Németország már